

provincie
GELDERLAND

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 3 mei 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2018-001334 – Geertjesweg 19, Wageningen,
gemeente Wageningen
Activiteit : Sloop en herontwikkeling Geertjesweg 19 te Wageningen
Verlenen/weigeren : Verlenen ontheffing
Aanvrager : Brisck 4 BV te Oisterwijk
Zaaknummer : 2018-001334

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Brisck 4 BV, Kivitslaan 4, 5062AB te Oisterwijk, hierna te noemen de aanvrager, van 24 januari 2018, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb).

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende aanvraag en het procesverloop toegelicht;
- Daarna volgt het besluit met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje 'beoordeling' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('overige verplichtingen' en 'zienswijzen').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 24 januari 2018 ontvingen wij een aanvraag van Brisck 4 BV te Oisterwijk voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor het (mogelijk) beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de Gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belangen:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project/de werkzaamheden niet eerder een ontheffing in het kader van soortenbescherming verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8, lid 1 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Brisck 4 BV, Kivitslaan 4, 5062AB te Oisterwijk;

voor de soorten, van de verbodsbepalingen en voor de wettelijke belangen, zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1: Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5, lid 2 en 4 Het opzettelijk verstoren van dieren. Het beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats.	Artikel 3.8, lid 5 sub b3 In het belang van redenen van sociale of economische aard.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wnb de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het gebied zoals aangegeven in figuur 1 en 2 in bijlage 1.
2. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
3. De ontheffing is geldig tot en met 31 december 2019.
4. Deze ontheffing wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de ontheffinghouder of aantoonbaar in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. De in voorschrift 4 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
6. De in voorschrift 4 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
7. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden van de activiteit/het project moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-001334.
8. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden of beschermde soorten worden aangetroffen, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er onverwachte negatieve effecten optreden van de activiteiten. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-001334.

9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Gewone dwergvleermuis.
10. De deskundige op het gebied van de soort(en) houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-001334. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen en hoeveel er met welke methode zijn gevangen en waar deze zijn uitgezet.

Specifieke voorschriften voor de Gewone dwergvleermuis

11. De negatieve effecten van de werkzaamheden dienen te worden voorkomen door uitvoering van de mitigerende maatregelen, zoals opgenomen in het onderdeel "In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen" en in tabel 2 van deze beschikking. De maatregelen zijn deels beschreven in het rapport "Rapportage Vleermuisonderzoek ontwikkelingslocatie Geertjesweg 19, Wageningen. EcoNatura, september 2017" en verder opgenomen in de beschrijving van de mitigerende maatregelen.
12. Als extra maatregelen bovenop de in het rapport "Rapportage Vleermuisonderzoek ontwikkelingslocatie Geertjesweg 19, Wageningen. EcoNatura, september 2017" genoemde maatregelen, zijn in tabel 2 opgenomen:
 - Plaatsen van 4 tijdelijke vleermuiskasten in periode mei-juni in nabijgelegen bomen of woningen (max. op 100 meter afstand van huidige verblijfplaatsen);
 - Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt d.m.v. het aanbrengen van exclusion flaps, het openbreken van de spouwmuur en aanlichten van de invliegopeningen;
 - Voorafgaande aan de sloop wordt een ecologische check uitgevoerd, om te verifiëren of beschermde dieren aanwezig zijn op de slooplocatie;
 - De permanente verblijfplaatsen dienen het hele jaar beschikbaar te zijn, moeten een vrije aanvliegroute hebben en mogen niet verlicht worden. Verder is het zoveel mogelijk intact houden van de bestaande bomen van groot belang in verband met vlieg- en foerageroutes.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

BEOORDELING

In het navolgende is de beoordeling schematisch uitgewerkt. De toe te passen mitigerende maatregelen zijn in tabel 2 opgenomen.

In de aanvraag beschreven project

Voor het adres Geertjesweg 19 te Wageningen (ca. 0,75 ha) bestaat het voornemen om de bestaande bebouwing (het voormalig rouwcentrum 't Hoge Heem) te slopen en er een nieuwe supermarkt te ontwikkelen samen met een belendende parkeerplaats.

In figuur 1 en 2 in Bijlage 1 is de ligging van het plangebied en de locatie van het te slopen rouwcentrum weergegeven.

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Er is door EcoNatura in de winter van 2016 een quickscan uitgevoerd om een inschatting te maken van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten. Aangezien er kans was op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Laatzvlieger is in 2017 nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen uitgevoerd.

Het mogelijk voorkomen van een aantal soortengroepen is afgewogen op basis van de eigenschappen van het gebouw en het plangebied. In het nader onderzoek is geconstateerd dat er broedvogels in het plangebied voorkomen, maar dat het soorten betreft buiten de categorie vogels met jaarrond beschermde nesten. Enkel de nesten van de Ekster vallen in de categorie 5 van beschermde nesten volgens de Aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten. Eksternesten zijn op basis van categorie 5 echter niet jaarrond beschermd, alleen tijdens het broedseizoen van de betreffende soort; zoals bij het merendeel van de inheemse broedvogels. Wel geldt een inventarisatieplicht voor de Ekster, waaraan met de quickscan en het nadere onderzoek is voldaan.

In de periode juni tot begin september 2017 zijn in totaal vier veldbezoeken uitgevoerd. De inventarisatie is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2017 van het Netwerk Groene Bureaus. Details zijn beschreven in het "Rapportage Vleermuisonderzoek ontwikkelingslocatie Geertjesweg 19, Wageningen. EcoNatura, september 2017".

In de aanvraag beschreven voorkomen van beschermde soorten in het projectgebied

Aangetroffen in en rond het plangebied zijn:

- Eén zomerverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis in de noordoosthoek van het gebouw. Het betreft een verblijfplaats van ca. 10 (mannelijke?) exemplaren;
- De kans bestaat dat het voormalige rouwcentrum ook 's winters van betekenis is voor exemplaren uit de kolonie gewone dwergvleermuizen. Aangezien het gebouw echter al jaren niet meer in gebruik is, zal het in toenemende mate minder aantrekkelijk worden voor overwinterende vleermuizen.

In het plangebied komt een aantal soorten broedvogels voor, waaronder de Ekster. Eksters keren vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan (daarom vallen ze onder categorie 5 van de jaarrond beschermde nesten), maar ze beschikken wel over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van eksters zijn daarom buiten het broedseizoen niet beschermd.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de sloop van het rouwcentrum worden de volgende effecten voorzien:

- Vernietigen van een zomerverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis.

Effecten op aanwezige broedvogels zijn niet uit te sluiten als gesloopt zou worden in het broedseizoen. Aangezien het 't voornemen is om buiten het broedseizoen te gaan slopen, is er geen sprake van negatieve effecten op broedvogels. Direct voorafgaande aan de werkzaamheden dient te worden onderzocht of er broedende vogels in het te slopen gebouw en nabije omgeving aanwezig zijn.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er zijn geen preventieve maatregelen beschreven in de aanvraag, behalve dat de voorgenomen sloop buiten het broedseizoen en het actieve seizoen voor vleermuizen zal plaatsvinden. De bomen waarin de eksternesten zich bevinden, zullen bij de sloop zoveel mogelijk gespaard blijven. Mocht desondanks kappen van een of meer van deze bomen noodzakelijk zijn, dan dient dat te gebeuren in de herfst- of de wintermaanden.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, onvoldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Beschreven mitigerende maatregelen om negatieve effecten van de sloop te voorkomen, kunnen worden onderverdeeld in:

1. Het nemen van tijdelijke mitigerende maatregelen;
2. Het vermijden van gevoelige perioden en verjagen tijdens ingreep;
3. Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen of verjagen ruim vóór de ingreep;
4. Het creëren van alternatieve nest- en verblijfplaatsen in de nieuw te bouwen woningen.

Ad 1: Aangezien het hier gaat om een zomerverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis en er pas gesloopt gaat worden buiten de actieve periode (april-eind oktober), worden geen exemplaren van de Gewone dwergvleermuis in die verblijfplaats beïnvloed tijdens de sloop. Het is echter de vraag of na de sloop het vervangende gebouw, waar de permanente verblijfplaatsen gepland zijn, gereed zal zijn in het voorjaar ná de sloop. Daarom zal na de sloop waarschijnlijk toch nog behoefte zijn aan tijdelijke voorzieningen, om de zomerverblijfplaats te vervangen. Bovenop de maatregelen die zijn opgenomen in de "Rapportage Vleermuisonderzoek ontwikkelingslocatie Geertjesweg 19, Wageningen van EcoNatura" wordt voorgesteld om vier tijdelijke vervangende kasten op te hangen in de omgeving van het te slopen gebouw. Dit kan gebeuren in bomen, die in elk geval niet gekapt worden of in omliggende bebouwing. Door daar vervangende vleermuiskasten beschikbaar te stellen, in elk geval vanaf 3 maanden vóór de sloop, wordt de zomerverblijfplaats vervangen.

Ad 2. De kritische periode voor het gebruik van een zomerverblijfplaats loopt van april tot eind oktober. De sloop zal plaatsvinden ná die tijd. Als extra maatregel wordt hier voorgesteld om na het ongeschikt maken van de bebouwing voor het verblijf van de Gewone dwergvleermuis (zie Ad 3), de bebouwing maximaal 3 dagen voorafgaand aan de sloop te onderzoeken. Dit middels een avondonderzoek, om het mogelijke voorkomen van achterblijvende exemplaren van de Gewone dwergvleermuis uit te sluiten.

Ad 3: Als extra maatregel wordt voorgesteld om alvorens te starten met de sloop, de spouwmuren ongeschikt te maken voor verblijf van vleermuizen. Daartoe worden de toegangsgaten eerst afgedicht met exclusion flaps, worden gaten in de spouwmuur aangebracht om tocht te creëren en worden tenslotte de toegangsplaatsen verlicht gedurende de nachtelijke uren.

Ad 4: In de nieuwe supermarkt worden vervangende verblijfplaatsen gecreëerd (zoals opgenomen in de Rapportage vleermuisonderzoek van EcoNatura), in de vorm van óf ingemetselde geïntegreerde Schwegler-kasten óf grote gevelkasten (ontworpen door EcoNatura en Van Woerden architecten).

Er worden ófwel in totaal 6 ingemetselde kasten aangebracht, waarvan 3 kasten aan een warme kant (westzijde) en 3 kasten aan een koele kant (oostzijde), ófwel 2 grote gevelkasten aan de oost- en westzijde. In Bijlage 3 (figuur 4) worden de mogelijke locaties voor de vleermuisvoorzieningen in het nieuwe supermarktgebouw weergegeven.

De mitigerende maatregelen worden in samenspraak met de opdrachtgever en de architect verder uitgewerkt en dienen concreet te worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. De

eis is wel dat de nestgelegenheden een vrije vliegopening hebben en niet verlicht worden. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde onder de betrokkenen bekend en op het werk aanwezig te zijn.

In de volgende tabel 2 zijn de maatregelen samengevat weergegeven.

Tabel 2: Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Vermijden gevoelige perioden	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Plaatsen van 4 tijdelijke vleermuiskast en in periode mei-juni in nabijgelegen bomen of woningen (max. op 100 meter afstand).	Werken buiten de kwetsbare periode voor zomerverblijfplaatsen (april-oktober). Na het ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn d.m.v. een avondonderzoek vlak voor de sloop.	Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt d.m.v. het aanbrengen van exclusion flaps, het openbreken van de spouwmuur en aanlichten van de invliegopeningen.	Creëren van vervangende verblijfplaatsen gecreëerd, in de vorm van óf 6 ingemetselde geïntegreerde kasten óf 2 grote gevelkasten aan zowel de koele en de warme kant van het gebouw. De permanente verblijfplaatsen dienen te allen tijde beschikbaar te zijn, moeten een vrije aanvliegroute hebben en mogen niet verlicht worden. Verder is het zoveel mogelijk intact houden van de bestaande bomen van groot belang in verband met vlieg- en foerageerroutes.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soort(en), verbod(en) en belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn ruim voldoende en zijn gericht op een verbetering van de leefomgeving voor de Gewone dwergvleermuis.

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

De werkzaamheden zijn locatiegebonden. Alternatieve locaties voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn dan ook niet aan de orde.

De nu voorgestane planning is erop gericht om het ongeschikt maken van de zomerverblijfplaats uit te voeren buiten het actieve seizoen van de Gewone dwergvleermuis. Daarna kunnen de verdere werkzaamheden uitgevoerd worden. Dit met het oog op een zo gering mogelijke verstoring van de aanwezige beschermde soorten.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Er zijn geen alternatieve locaties en wijze van uitvoering voorhanden die minder negatieve effecten op de Gewone dwergvleermuis hebben.

In de aanvraag beschreven belang(en)

Ontheffing wordt aangevraagd in het belang van redenen van sociale en economische aard.

Beoordeling van belangen

Het voormalige rouwcentrum staat al enige jaren leeg. Gezien de aard en vormgeving van de bebouwing ligt het niet voor de hand dat er een alternatieve bestemming kan worden gevonden. Sloop ligt daarom voor de hand. Als het gebouw op termijn niet wordt gesloopt, zal de functie als zomerverblijfplaats op een gegeven moment vanzelf verdwijnen.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van soorten

Door de werkzaamheden wordt een paarverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis vernietigd. Door het nemen van de voorgenomen maatregelen is het zeer wel aannemelijk dat de Gewone dwergvleermuis in het projectgebied aanwezig blijft en zich zelfs nog verder kan ontwikkelen.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend, als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Arnhem, 3 mei 2018

Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaarten plangebied;
- Bijlage 2: Locaties eksternesten;
- Bijlage 3: Locaties permanente verblijfplaatsen ten behoeve van de Gewone dwergvleermuis.

BIJLAGE 1 Kaarten plangebied Geertjesweg 19 te Wageningen.

Figuur 1: Begrenzing plangebied Geertjesweg 19 te Wageningen (voormalig rouwcentrum 't Heem, zwart omlijnd).

Figuur 2: Impressie van het plangebied, met een overzicht van het te slopen gebouw met de directe omgeving.

BIJLAGE 2: Locaties van eksternesten rond rouwcentrum 't Heem te Wageningen.

Figuur 3: Locaties van eksternesten aan de noord-oostzijde van het voormalige rouwcentrum 't Heem.

BIJLAGE 3: Locaties van permanente verblijfsplaatsen ten behoeve van de Gewone dwergvleermuis.

Figuur 4. Locaties van aan te brengen ingemetselde nestkasten of grote gevelkasten (groene pijlen) in de nieuwe supermarkt.

